

SILESIA

TRAM NEWS

ISSN 2299-2790

Nakład: 10 000 egz.

AKTUALNOŚCI

**Srebrny jubileusz
KZK GOP**

>>> str. 3

WYDARZENIA

**Wybieramy
Motorniczego
roku 2016**

>>> str. 4

SAMORZĄD

**Ruda Śląska
– miasto otwartych
możliwości**

>>> str. 8-9

PRZYSTANEK HISTORIA

**Chebzie
– komunikacyjne
serce miasta**

>>> str. 6-7

Cóż to był za Dzień Otwarty!

>>> str. 10-11

Jedźmy razem

Za nami Dzień Otwarty Zajeźdni Tramwajowej w Będzinie. 24 września br. odwiedziło nas wielu gości – młodzi i starsi, obecni i przyszli pasażerowie tramwajów, mieszkańcy Będzina i miast okolicznych, ale także pasjonaci komunikacji tramwajowej z najodleglejszych zakątków Polski. Podczas tej bardzo bogatej w atrakcje imprezy z wielką przyjemnością wręczyłem nagrody między innymi laureatom naszych konkursów – modelarskiego i fotograficznego. To jednak nie koniec konkursów w naszej firmie.

Trwa bowiem trzecia edycja konkursu na najlepszego motorniczego Tramwajów Śląskich S.A. Za nami pierwsza część, która – w kilkuetapowej rywalizacji – wyłoniła finalistów. Druga część konkursu to plebiscyt prowadzony wśród pasażerów. Podobnie jak przed rokiem, głosowanie na siedem kandydatur odbywa się drogą elektroniczną. Szczegółowe informacje na temat zasad i przebiegu głosowania oraz sylwetki kandydatów znaleźć można wewnątrz numeru. Nie brakuje także stałych rubryk. W ramach prezentacji działalności samorządów lokalnych, na terenie których obecne są Tramwaje Śląskie, na nasze pytania odpowiada tym razem prezydent Rudy Śląskiej Grażyna Dziedzic. Do odwiedzin Rudy Śląskiej zaprasza także nasz przewodnik w cyklu „Przystanek Historia”.

Jubileusz 25-lecia istnienia świętuje właśnie Komunikacyjny Związek Komunalny Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego. Do powołanego w 1991 roku KZK GOP należy obecnie 29 gmin, a wiele firm realizuje usługi przewozowe na zlecenie Organizatora. Wśród nich są Tramwaje Śląskie S.A., które są operatorem systemu komunikacji tramwajowej na terenie trzynastu gmin konurbacji górnośląskiej. Z okazji 25-lecia KZK GOP życzymy dalszego prężnego rozwoju komunikacji zbiorowej w naszej Metropolii. Jubileuszowi poświęcamy także jeden z artykułów bieżącego numeru, do lektury którego serdecznie zapraszam.

Tadeusz Freisler
Prezes Zarządu Tramwaje Śląskie S.A.

Komunikacja na Wszystkich Świętych

Komunikacyjny Związek Komunalny GOP informuje, że w dniach 31 października (poniedziałek) i 1 listopada (wtorek – Wszystkich Świętych) w celu poprawy dojazdu do cmentarzy zostaną zmienione zasady funkcjonowania komunikacji miejskiej. We wtorek 1 listopada, wszyscy pasażerowie będą mogli podróżować wszystkimi liniami KZK GOP bezpłatnie.

W dniach 31 października i 1 listopada będą obowiązywały rozkłady jazdy **ważne w soboty** z uwzględnieniem następujących wyjątków (zgodnie z założeniami rozkładów jazdy poszczególnych linii):

Linie tramwajowe nr: 3, 5, 7, 26, 27 i 38 będą kursowały według rozkładów jazdy ważnych w dniu Wszystkich Świętych.

Linie autobusowe:

- według rozkładów jazdy ważnych w dniu Wszystkich Świętych będą kursowały linie nr: 0, 6, 12, 13, 18, 23, 25, 26, 27, 37, 44, 47, 50, 61, 70, 71, 72, 74, 76, 80, 81, 84, 88, 100, 109, 111, 126, 130, 140, 154, 175, 183, 186, 188, 197, 201, 236, 259, 288, 292, 296, 603, 606, 616, 622, 624, 632, 634, 635, 637, 672, 673, 674, 676, 677, 688, 689, 690, 692, 720, 723, 807, 815, 840, 901, 949, 969 i 973,
- według rozkładów jazdy ważnych w **dni robocze** będą kursowały linie nr: 135 i 735,
- według rozkładów jazdy **specjalnych ważnych w dniu 31.10.2016 r.** będą kursowały linie nr: 39,

59, 155, 160 (jak w dni robocze), 230 (jak w dni robocze), 255, 710 i 850,

- tylko w dniu **1 listopada** linie nr: 39, 52, 59, 146, 155, 160, 194, 194N, 230, 255, 710 i 850 nie będą obsługiwały przystanków autobusowych zlokalizowanych przy centrach handlowych,
- weekendowe linie nocne nr: 692N, 905N i 906N będą kursowały **w nocy: z 28 na 29 października, z 29 na 30 października, z 30 na 31 października oraz z 31 października na 1 listopada**, w dniu **1 listopada** zawiesza się funkcjonowanie linii marketowych nr 250 i 750.

Ponadto, uruchomionych zostanie 10 dodatkowych linii autobusowych o numerach:

- C-1, C-2, C-3 i C-4 w Gliwicach,
- C-5 i C-8 w Katowicach,
- C-6 w Sosnowcu i Będzinie,
- C-7 w Chorzowie i Siemianowicach-Śląskich,
- C-10 w Knurowie,
- C-11 w Czeladzi.

Więcej na stronie www.kzk.com.pl

SILESIA
TRAMNEWS

Wydawca:

Agencja Mediów Lokalnych mediaL
41-500 Chorzów, ul. Katowicka 105/2, tel. 32 2413 374

Redaktor naczelny: Waldemar Kosior
Redaktor wydania: Andrzej Zowada

Druk:

POLSKA PRESS Sp. z o.o.

Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada

Srebrny jubileusz

25-lecie istnienia obchodzi w tym roku Komunikacyjny Związek Komunalny Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego. Dzięki powołaniu Związku mamy wspólną sieć komunikacyjną i jeden bilet obowiązujący na terenie kilkudziesięciu miast i gmin.

Zgodnie z Ustawą o samorządzie gminnym każde miasto ma obowiązek zorganizowania na swoim terenie komunikacji. W przypadku naszej aglomeracji, takie rozwiązanie skutkowałoby odrębną komunikacją na terenie każdego z miast i kilkunastoma rodzajami biletów. Dlatego już na początku lat 90. pojawiła się konieczność porozumienia się w tej sprawie. Sprawdzonym i często stosowanym w wielu krajach europejskich rozwiązaniem organizacyjno-prawnym jest utworzenie związku gmin. Idąc za dobrym przykładem, w 1991 roku

powołany został Komunikacyjny Związek Komunalny Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego, który od tej pory pełni funkcję organizatora komunikacji miejskiej na terenie aglomeracji.

Początkowo do Związku przystąpiło 11 gmin: Bobrowniki, Chorzów, Gierałtowiec, Katowice, Knurów, Mysłowice, Pyskowice, Ruda Śląska, Siemianowice Śląskie, Sosnowiec oraz Zabrze. Zgromadzenie Założycielskie KZK GOP odbyło się 19 września 1991 r. a pierwszym Przewodniczącym Zarządu Związku został Jacek Stankowski.

Zdjęcie: KZK GOP

W styczniu 1992 r. Zgromadzenie KZK GOP podjęło uchwałę w sprawie określenia zasad polityki taryfowej Związku. Wówczas zdecydowano się na preferowanie sprzedaży biletów okresowych, poprzez atrakcyjne dla pasażera, relatywnie niskie ceny w tym segmencie oferty biletowej. Kolejnym krokiem było wprowadzenie jednolitego systemu taryfowego zamiast kilkunastu osobnych biletów. Od 1 marca 2000 r. obowiązywał już jeden autobusowo-tramwajowy bilet KZK GOP. Związek stał się zatem organizatorem zarówno komunikacji autobusowej, jak i tramwajowej.

Aktualnie do KZK GOP należy dwadzieścia dziewięć gmin – jako ostatni do Związku przystąpił Bieruń. Dzięki tej współpracy KZK GOP organizuje komunikację na terenie wszystkich swoich gmin członkowskich, lecz pasażer może dotrzeć również do miejscowości, które do Związku nie należą np. Tychów czy Mikołowa. Zasięg działania Związku obejmuje teren o powierzchni 1800 km², zamieszkały przez prawie 2 miliony osób. Autobusami i tramwajami jeżdżącymi na zlecenie KZK GOP każdego dnia wykonywanych jest prawie 800 tysięcy przejazdów.

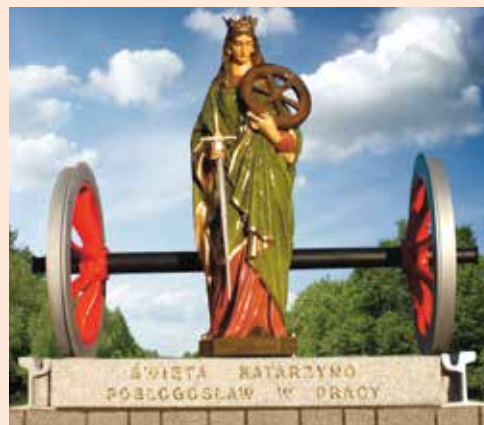
KZK GOP

Świętujmy wspólnie „Katarzynkę”

25 listopada przypada wspomnienie świętej Katarzyny Aleksandryjskiej – patronki tramwajarzy i kolejarzy. Tradycyjnie tego dnia o godz. 14:30 w kościele pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Chorzowie Batorym odprawiona zostanie uroczysta msza święta w intencji obecnych i byłych pracowników Tramwajów Śląskich i ich rodzin. Mszę poprzedzi uroczysta procesja, która – po modlitwie przed figurą św. Katarzyny Aleksandryjskiej – ok. godz. 14:15 wyruszy z terenu Zakładu Usługowo Remontowego w Chorzowie przy ul. Inwalidzkiej 5.

Wszystkich pasażerów zapraszamy do udziału w procesji i mszy świętej, by wspólnie przeżyć naszą tramwajową „Katarzynkę”.

Wybieramy Motorniczego roku 2016

Kto wygra trzecią edycję konkursu na najlepszego motorniczego Tramwajów Śląskich S.A.? Tego dowiemy się tradycyjnie 25 listopada. Głosowanie już się rozpoczęło i potrwa do piątku, 18 listopada. Zachęcamy do głosowania!

Konkurs na najlepszego motorniczego Tramwajów Śląskich S.A. składa się z dwóch części. Pierwsza już za nami, a była nią kilkuetapowa rywalizacja z wiedzy i umiejętności niezbędnych do wykonywania pracy motorniczego. Do ostatniego etapu tej części konkursu zakwalifikowało się 16 motornichych.

Był to etap praktyczny sprawdzający umiejętności takie jak np: zatrzymanie możliwie najbliższej przeszkody przodem i tyłem, jazda na czas z piłką ping-pongową w specjalnej misie, diagnozowanie awarii wagonu czy zatrzymanie składu jak najbliższej słupka przystankowego. Po tym etapie na prowadzeniu znajduje się Pani Bernadetta z zajezdni w Będzinie, która w całym konkursie zbierała dotychczas 205 punktów, wyprzedzając Pana Przemka z zajezdni w Katowicach z dorobkiem 197 punktów oraz Pana Grzegorza z zajezdni w Bytomiu, który zdobył punkt mniej. – Ta trójka to w tym roku najlepsi z naszych motornichych, ale tradycyjnie w tym konkursie ostateczny głos należy do pasażerów – mówi rzecznik Tramwajów Śląskich S.A. Andrzej Zowada.

Przyszedł więc czas na drugą część konkursu, czyli plebiscyt wśród pasażerów. Podobnie jak przed rokiem, głosowanie odbywa się drogą elektroniczną. Aby oddać głos na swojego faworyta wystarczy w nieprzekraczalnym terminie – do niedzieli 20 listopada 2016 r. – wysłać e-mail na adres: tramwaj@tram-silesia.pl, w temacie wpisując słowo motorniczy oraz odpowiedni numer. Z jednego adresu e-mail oddać można tylko jeden głos.

Zachęcamy do oglądania filmów prezentujących sylwetki tegorocznych kandydatów na stronie www.tramwajeslaskie.eu

Konkursy rozstrzygnięte, nagrody wręczone

I miejsce Paweł Podgórski - Kazimierska noc

Wrzesień w Tramwajach Śląskich to od lat miesiąc obfitujący w organizowane przez firmę atrakcje dla pasażerów. W tym roku, wśród wielu ciekawych propozycji znalazły się dwa konkursy – modelarski i fotograficzny. Oba konkursy zostały rozstrzygnięte, a nagrody wręczono w trakcie Dnia Otwartego Zajeżdźni w Będzinie.

Po raz pierwszy tramwajowa spółka ogłosiła konkurs modelarski, w którym zadaniem uczestników było własnoręczne zbudowanie makiet wagonu tramwajowego. Organizator pozostawił uczestnikom absolutną dowolność w kwestii techniki wykonania modelu i użytych materiałów. Ważne było, by praca przedstawiała jeden z typów wagonów eksploatowanych przez Tramwaje Śląskie oraz by była wykonana własnoręcznie.

W regulaminowym terminie do zajeżdźni w Będzinie dotarły trzy prace. Zwyciężył Piotr Koper z Gliwic, który stworzył model tramwaju typu N. – To jest niezwykle precyzyjnie wykonany model, oddający każdy detal, mimo że jest mały. Wszystko jest w nim doskonale spasowane i połączone. Co więcej, autor stworzył kompletny, przygotowany do montażu zestaw modelarski, co jest niezwykle trudne i godne nagrodzenia – mówi przewodniczący jury Witold Michnol. Drugie miejsce jury przyznało Sławomirowi Śliwie ze Świętochłowic, a wyróżnienie otrzymał Walenty Potwora z Głubczyc.

– Pierwszy taki konkurs za nami. Mamy nadzieję, że w kolejnych edycjach uczestników będzie więcej, tak, jak z roku na rok przybywa chętnych do wygrania konkursu fotograficznego – mówi Joanna Olszówka z działu Public Relations Tramwajów Śląskich S.A.

Konkurs fotograficzny cieszył się większym zainteresowaniem. Tegoroczny konkurs zawęził nieco pole do popisu do terenu Zagłębia Dąbrowskiego, gdyż jego hasło przewodnie brzmiało „Tramwaje na ulicach Zagłębia”. Mimo tego ograniczenia, w porównaniu do ubiegłego roku wzrosła znacznie liczba nadesłanych prac – było ich 45. Jury konkursowe dość łatwo wyłoniło 15 zdjęć finałowych, spośród których wybierano zwycięzców. – W ścisłym finale członkowie jury także byli dosyć zgodni i trzy najlepsze zdjęcia wybrane zostały już w pierwszym głosowaniu. Postanowiliśmy jednak przyznać także dwa wyróżnienia – mówi Adam Lubas, przewodniczący jury. I miejsce zajął Paweł Podgórski za zdjęcie pt. „Kazimierska noc”, na II miejscu uplasował się Nazarii Grynishak z fotografią pt. „Most nad ul. Piłsudskiego”, a III miejsce jury przyznało Rafałowi Urbańskiemu za pracę pt. „Zagłębie budzi się ze snu”. Wyróżnienia otrzymali: najmłodszy uczestnik, ośmioletni Mateusz Jęczmyk za zdjęcie pt. „Rozświetlona 15 w mieście Kiepurzy” oraz Mateusz Niczypor za zdjęcie pt. „Skarby natury”. Nagrody i wyróżnienia wręczone zostały przez prezesa Zarządu Tramwajów Śląskich S.A. Tadeusza Freislera w trakcie Dnia Otwartego Zajeżdźni Tramwajowej w Będzinie.

Więcej konkursowych prac do zobaczenia na www.tramwajeslaskie.eu

II miejsce Nazarii Grynishak - Most nad ul. Piłsudskiego

III miejsce Rafał Urbański - Zagłębie budzi się ze snu

Chebzie – komunikacyjne serce Rudy Śląskiej

Ruda Śląska to jedno z tych górnośląskich miast, które utworzono z połączenia kilku miejscowości, wcześniej funkcjonujących samodzielnie. Od 1959 r. jeden organizm miejski stanowią: Ruda, Orzegów, Kochłowice, Godula, Nowy Bytom, Bielszowice, Bykowina, Wirek, Halemba, Czarny Las oraz Chebzie. Właśnie do tej ostatniej – najmniejszej dzielnicy Rudy Śląskiej wybieramy się na nasz historyczny spacer.

Ruda zaliczana jest do jednych z najstarszych osad górnośląskich - wspomniana została po raz pierwszy już w 1295 r. w tzw. rejestrze Ujazdowskim, czyli Księdze uposażeń biskupstwa wrocławskiego. Osadnictwo na tych terenach związane jest z wydobywaniem rud metali, stąd i pochodzenie nazwy miejscowości. Średniowieczne dokumenty potwierdzają fakt, że w górnym biegu Bytomki, która przepływa przez Rudę, działała kuźnica wytapiająca ołów, później przekształcona w kuźnię żelaza. Wydobywanie węgla kamiennego znane było tutaj już w XVII wieku. Eksploatowano wówczas niskie pokłady węgla, a pierwsza kopalnia pojawiła się w 1752 r.

Gwałtowna industrializacja tego terenu nastąpiła wraz z pojawieniem się w 1846 r. kolei żelaznej z Wrocławia do Mysłowic oraz utworzeniem w latach 60. XIX wieku przystanku kolejowego w Chebziu. Przystanek ten w 1859 r. przekształcony został w dworzec kolejowy. Do dzisiaj ta część Rudy Śląskiej traktowana jest jako węzeł komunikacyjny, z pętlą tramwajową i przecinającą dzielnicę Drogową Trasą Średnicową.

Rozwój osady nastąpił wraz z uruchomieniem dwóch hut cynku: „Gute Hoffnung” (Dobra Nadzieja,) działającej w latach 1820-1871 oraz „Morgenroth” (Jutrzenka lub Zorza Poranna), eksploatowanej w latach 1823-1871. Ich likwidacja nastąpiła w wyniku uruchomienia w okolicy Chebzia dwóch nowocześniejszych zakładów cynkowych: „Godula” (1854 r.) oraz „Silesia” (1857 r.). Impulsem dla rozwoju miejscowości było uruchomienie w latach 60. XIX wieku kopalni węgla „Paulus” (Paweł), później „Paulus-Hohenzollern”. Chebzie nigdy nie było samodzielną jednostką administracyjną, nie ma na jej terenie żadnego nowego osiedla mieszkaniowego, ani kościoła, choć erygowano w 2007 r. parafię św. Katarzyny

Na trasach linii Tramwajów Śląskich S.A. nie brakuje atrakcji – ciekawych miejsc i pamiątek historycznych, zabytkowych obiektów architektury miejskiej, przemysłowej czy sakralnej, a także pomników upamiętniających osoby i wydarzenia, które w sposób szczególnie zapisały się w dziejach naszego regionu. Przedstawiamy je w tym cyklu.

Aleksandryjskiej, wydzieloną z parafii pw. Ściegicia św. Jana Chrzciciela w Goduli.

Spacer po Chebziu rozpoczynamy od pętli tramwajowej, na której swoje przystanki mają tramwaje linii nr 1, 9, 11 oraz 17. Warto wspomnieć, że pierwszy tramwaj parowy przejechał przez Chebzie już w 1894 r.

Naprzeciw pętli przy ul. Niedurnego 125 widoczny jest budynek zbudowany w 1895 r. jako niemiecka szkoła powszechna, utrzymywana przez rodzinę Schaffgotsch. Obecnie w budynku mieści się Zespół Szkół nr 1 (Gimnazjum nr 19 i Szkoła Podstawowa nr 5). Dalej kierujemy się ul. Niedurnego do przejścia nad Drogową Trasą Średnicową, aby dojść do ul. ks. Józefa Szafranka, Nowobytomskiej i Wincentego Styczyńskiego. Na uwagę zasługuje zabytkowe osiedle kolonii robotniczej „Morgenroth”. Zostało ono zbudowane w latach 1906-1907 dla robotników kopalni „Paweł”. W skład osiedla

wchodzi 12 zabytkowych budynków, wzniesionych z tradycyjnej cegły licówki, na planie prostokąta i kwadratu, z wielospadowymi dachami, krytymi dachówką ceramiczną. Elewacje domów ozdobione są ornamentyką z cegły oraz otynkowanych pól z konstrukcji szachulcowej lub jej imitacją, a klatki schodowe wykonane są w formie baszt z charakterystycznymi wieżyczkami. Ponadto budynki posiadają wiele elementów dekoracyjnych, wykonanych w drewnie, np. belki szczytowe czy daszki nad wejściem do budynków.

Wracamy do ul. Niedurnego, aby dojść do ul. Węglowej i pl. Szkolnego. Dostrzeżemy stąd zabytkową zabudowę mieszkalną z przełomu XIX i XX wieku, w tym budynki dla kolejarzy wzniesione w latach 1902-1914 przy ul. Dworcowej i Zabrzańskiej. Warto zatrzymać się przy wolnostojącym budynku dzisiejszego przedszkola przy ul. Węglowej 8, wybudowanego w 1910 r. jako Katolicki

Dworzec PKP
Ruda Śląska Chebzie
przy ul. Dworcowej

Dom Związkowy, z klasztorem sióstr Elżbietanek i prowadzoną przez siostry ochronką i kaplicą. Przy przedszkolu, w 1993 r. poświęcona została kaplica pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej (patronka kolejarzy i tramwajarzy).

Z ul. Węglowej kierujemy się do skrzyżowania z ul. Zabrzeńską i Dworcową. Na narożu stoi krzyż ufundowany przez parafian z Goduli, poświęcony 31 maja 1934 r. Krzyż ustawiony został na pamiątkę 1900 lat od ukrzyżowania Chrystusa. Kontynuując spacer ul. Dworcową dochodzimy do budynku dworca kolejowego Ruda Śląska – Chebzie. Zespół stacyjny powstał pod koniec XIX wieku. W jego skład wchodzi budynek główny dworca, dawna poczta (uruchomiona w 1859 r.), administracja, warsztat oraz zabudowa peronu. Obecny kształt zespołu to efekt przebudowy z lat 1900-1902. Elementem charakterystycznym jest budynek dworca, który wykonany został w formie pseudo muru pruskiego, na konstrukcji stalowej wypełnionej różnokolorową cegłą licówką. Hala główna nakryta została dachem kolebkowym, a jego część oparta została na specjalnych dekoracyjnych stalowych podporach. Wnętrze doświetla duże okno nad wejściem głównym z zegarem, a szczyt budynku dodatkowo zdobią żeliwne elementy dekoracyjne.

Następnie kierujemy się z ul. Dworcowej do ronda Unii Europejskiej, przechodzimy pod wiaduktem kolejowym i docieramy do ul. K. Goduli. Po prawej stronie za wiaduktem rozciąga się tafla stawu Marcin, w którym pierwotnie swoje źródła miała rzeka Rawa (dawniej Roździanka, długość 19,6 km), płynąca od stawu przez Świętochłowice, Chorzów, Katowice i na granicy z Sosnowcem wpadająca do Brynicy. Udajemy się ul. K. Goduli do skrzyżowania z ul. Pawła, gdzie na narożu stoi krzyż - kamienna Boża Męka z 1902 r. Na cokole umieszczony został łaciński napis: *Laudetur Jesus*

Kolonia robotnicza Morgenroth przy ul. Szafranka

Christus (Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus), a od strony prawej napis: Foderunt manus meas et pedes meos dinumeraverunt omnia ossa mea. Psalm XXI (Przebodli ręce moje i nogi moje, policzyli wszystkie kości moje). Fundatorami figury pasyjnej byli parafianie z Goduli, inspirowani przez ks. Fryderyka Hofrichtera (1830-1901), pierwszego proboszcza parafii. Za krzyżem rozciąga się urokliwy miejski park „Pawel”, gdzie można odpocząć po trudach wędrowki.

**Tekst i zdjęcia: Adam Lapski
Przewodnik turystyczny**

Boża Męka przy ul. Pawła

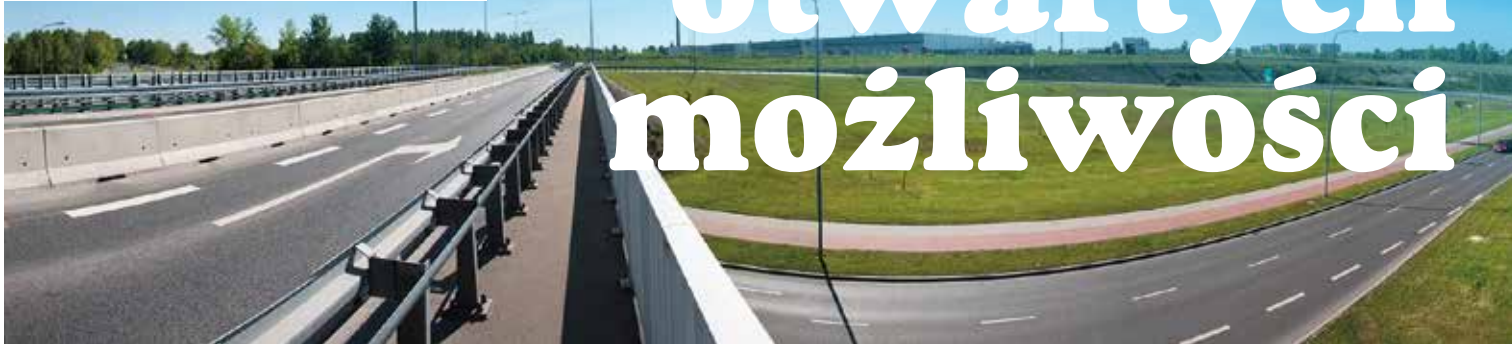
Zabudowa placu Szkolnego

Kaplica św. Katarzyny

RUDA Śląska

Zdjęcie: UM Ruda Śląska

Miasto otwartych możliwości

Rozmowa z Grażyną Dzedzic, prezydent Rudy Śląskiej

- Co możemy zaliczyć do największych atutów Rudy Śląskiej? Czym wyróżnia się to miasto na tle innych w regionie?

- Mogłabym godzinami opowiadać o walorach Rudy Śląskiej, bo jestem absolutnie zakochana w tym mieście. Niewątpliwie jedną z naszych mocnych stron jest dobre skomunikowanie miasta. Z jednej strony przez Rudę Śląską przebiega autostrada A4, z drugiej DTŚ. My budujemy jeszcze trasę N-S, czyli łącznik pomiędzy tymi drogami, który usprawni komunikację. Mamy też bardzo niskie bezrobocie, które obecnie wynosi tylko nieco ponad 5 procent. To mniej niż średnia wojewódzka i krajowa. Przede wszystkim jednak największym wyróżnikiem, a zarazem bogactwem naszego miasta, są jego mieszkańcy, śląska kultura i wciąż żywa tradycja górnicza. Ciężko odpowiedzieć na pytanie czym wyróżnia się Ruda Śląska w regionie, bo miasta w naszej aglomeracji są bardzo do siebie podobne. W zasadzie tworzymy jeden wielki organizm miejski. Dlatego tak ważne jest utworzenie metropolii. Dzięki związkowi śląskie miasta i gminy będą miały szansę uregulować wzajemną współpracę. Ruda Śląska jest zresztą świetnym przykładem korzyści, jakie daje metropolia. To właśnie tu prawie 60 lat temu stworzono taką „małą” metropolię, łącząc 11 miasteczek i miejscowości w jeden organizm miejski.

- Proszę wskazać główne kierunki rozwoju Rudy Śląskiej w najbliższych latach.

- Staramy się o zrównoważony rozwój miasta i równomierne rozłożenie inwestycji w poszczególnych dzielnicach. Gdybym miała jednak wymienić obszary inwestycyjne, na które przeznaczymy najwięcej pieniędzy, to byłyby to drogi, oświata i sport. Sporo będzie się też działo w zakresie budowy lokali komunalnych. Właśnie ogłaszamy przetarg na budowę 50 mieszkań. Kolejne będą realizowane przez Towarzystwa Budownictwa Społecznego. Poza tym z roku na rok rośnie budżet inwestycyjny naszego miasta. W tym roku miejskie inwestycje pochłoną w sumie około 100 mln zł, natomiast w przyszłym - ponad 160 mln zł. Mówimy tu zatem o naprawę dużych pieniędzy. Naszą sztandarową inwestycją drogową

- Z mojej inicjatywy Górnośląski Związek Metropolitalny wystosował apel do premier Beaty Szydło, by rząd przygotował specjalną ustawę, która umożliwi samorządom bezpłatne przejęcie nieruchomości po zlikwidowanych kopalniach, które nie są wykorzystywane już w produkcji. Gminy górnicze mogłyby utworzyć na tych terenach specjalne strefy ekonomiczne, które dałyby nowe możliwości rozwoju i miejsca pracy – mówi prezydent Grażyna Dzedzic

jest budowa wspomnianej już trasy N-S. Do użytku oddane zostały już dwa etapy tej drogi, trzeci jest na etapie przetargu, a czwarty jest projektowany. Jeżeli chodzi natomiast o sport, to naszym największym sukcesem jest rewitalizacja ośrodka sportowego Burloch w Orzegowie. Wykonaliśmy tam najlepsze w Polsce boisko do gry w rugby, tor do jazdy na rolkach, tor rowerowy i zadaszenie nad lodowiskiem, a w planach mamy jeszcze kompleks boisk i rowerowy plac zabaw, czyli pump-track. Wkrótce zacznie tam też działać kawiarnia. Gdy rozpoczynaliśmy tę inwestycję, wiele osób nie wierzyło w jej powodzenie. Teraz okazuje się, że był to „strzał w dziesiątkę”, bo na terenie ośrodka nigdy nie jest pusto. Straż miejska zgłaszała mi, że nawet w nocy, czy wcześniej rano, można spotkać tam biegaczy. Już wkrótce będą mogli oni trenować również na stadionie lekkoatletycznym, który wybudujemy w Czarnym Lesie. Roboty już się rozpoczęły.

- Jakie najpoważniejsze wyzwania - problemy stoją przed miastem w obecnej kadencji samorządu?

- Przede wszystkim musimy przygotować się na skutki społeczne i ekonomiczne restrukturyzacji branży górniczej. Niepokojące jest to, że rząd nie konsultuje z nami swoich planów dotyczących zmian w górnictwie. Jako prezydent największej

Ośrodek sportowy „Burloch Arena” to m.in. najlepsze w Polsce boisko do gry w rugby

gminy górniczej w Unii Europejskiej muszą szczególnie walczyć o to, żeby restrukturyzacja branży była dla naszego miasta jak najmniej dotkliwa. Dlatego też z mojej inicjatywy Górnośląski Związek Metropolitalny wystosował apel do premier Beaty Szydło, by rząd przygotował specjalną ustawę, która umożliwi samorządom bezpłatne przejęcie nieruchomości po zlikwidowanych kopalniach, które nie są wykorzystywane już w produkcji. Dla przedsiębiorstw górniczych to jest zbędny balast, bo muszą od niego odprowadzać podatek. Gminy górnicze mogłyby natomiast utworzyć na tych terenach specjalne strefy ekonomiczne, które dałyby nowe możliwości rozwoju i miejsca pracy.

- Czym miasto może przyciągnąć nowych, potencjalnych inwestorów i w jaki sposób zatrzymać obecnych?

- Rozpoczęcie budowy trasy N-S uruchomiło bardzo atrakcyjne tereny inwestycyjne, które bardzo dobrze się sprzedają. Poza tym duże możliwości przedsiębiorcom dałoby utworzenie specjalnej strefy ekonomicznej. Zabiegamy o to już od jakiegoś czasu. Bardzo pomogłoby nam w tym przyjęcie przez Sejm specustawy, o którą apelowaliśmy wraz z GZM. Naszym ogromnym atutem jest również infrastruktura i świetne połączenia drogowe z pozostałymi miastami. Przy każdej okazji po-

wtarzam, że dziś z Rudy Śląskiej można szybciej dojechać do centrum Katowic niż z południowych dzielnic tego miasta.

- Jakie miejsce w planach rozwojowych miasta zajmuje transport publiczny? Co ważnego w tej dziedzinie wydarzyło się w mieście w ostatnim czasie i czy planowane są jakieś kolejne działania?

- Dzięki naszym staraniom na rudzkiej drogi wyjechało w ostatnim czasie 8 nowoczesnych autobusów, w tym 4 na gaz. Kursują one na tzw. liniach wewnątrzmiastowych: nr 155 i 255. Tabor ten wyposażony jest w system bezprzewodowego dostępu do internetu Wi-Fi oraz ładowarki USB dla urządzeń mobilnych, czyli posiada to, co dziś jest standardem europejskim. Autobusy są też dostosowane do potrzeb niepełnosprawnych i matek z dziećmi. Na tych zmianach nie zamierzamy poprzestać. Złożyłam już wniosek w KZK GOP, by na rudzkiej drodze wprowadzić również autobusy napędzane energią elektryczną. Kolejnym tematem jest modernizacja rudzkich torowisk tramwajowych. Już od dłuższego czasu zabiegamy o remont linii tramwajowej nr „9”. Ze względu na swoje położenie „dziewiątka” pełni strategiczną rolę w systemie komunikacji tramwajowej na terenie Rudy Śląskiej. W tej sprawie udało nam się dojść do porozumienia z zarządem Tramwa-

jów Śląskich. Ustaliliśmy, że linia będzie modernizowana etapami. Pierwszy z nich ruszy jeszcze w tym roku, natomiast całość prac chcielibyśmy zakończyć w 2018 r. Nie zamierzam też zrezygnować z pomysłu wprowadzenia bezpłatnych połączeń autobusowych na terenie Rudy Śląskiej.

- Jakie są plany działań w celu zatrzymania procesu zmniejszania się populacji miasta? Jak przyciągnąć nowych mieszkańców?

- Wprowadziliśmy program wspierania budownictwa jednorodzinnego. Działa on w ten sposób, że organizujemy przetargi na oddanie nieruchomości w użytkowanie wieczyste. Ten, kto wygra, a potem w ciągu trzech lat zbuduje na działce dom i w nim zamieszka, może wykupić ją z 75-procentową bonifikatą. Zainteresowanie tym programem jest bardzo duże – od zeszłego roku oddaliśmy w użytkowanie wieczyste już 73 takie nieruchomości. W ten sposób nie tylko zatrzymujemy w Rudzie Śląskiej naszych mieszkańców, ale zyskujemy także nowych, bo w organizowanych przez nas przetargach bardzo często biorą też udział mieszkańcy innych śląskich miast. Poza tym trzeba wspomnieć, że Ruda Śląska jest atrakcyjna dla wielu osób z powodu niskich cen nieruchomości oraz świetnej komunikacji z pozostałymi miastami metropolii. To powoduje, że przyciągamy do nas coraz więcej nowych mieszkańców. Sporo mogą o tym opowiedzieć działający u nas deweloperzy, którzy nie narzekają na brak klientów. A też zainteresowanie inwestorów naszym miastem rośnie. To wszystko pozwala nam ze spokojem patrzeć w przyszłość.

Rozmawiał: Waldemar Kosior

W Rudzie Śląskiej warto odwiedzić klimatyczne zabytkowe osiedla robotnicze

Cóż to był za Dzień Otwarty!

Tegoroczny Dzień Otwarty odbył się 24 września w zajezdni w Będzinie. Bogaty program z wieloma atrakcjami przyciągnął na teren zajezdni tłumy zwiedzających, z których spora część na teren imprezy dotarła tramwajami uczestniczącymi w paradzie.

Tegoroczna parada tramwajów była nietypowa pod względem długości trasy. Biorące w niej udział wagony wyruszyły z zajezdni w Katowicach, by przejechać trasę, która łączy Śląsk z Zagłębiem. W tym roku przypada bowiem 85. rocznica utworzenia bezpośredniego połączenia linią tramwajową Katowic z Sosnowcem. – W istocie chodzi o budowę wiaduktu kolejowego nad dzisiejszą ulicą Piłsudskiego w Sosnowcu. Dzięki jego powstaniu można było ułożyć tory tramwajowe biegnące pod wiaduktem, które połączyły linie tramwajowe po obu stronach nasypu kolejowego – wyjaśnia rzecznik Tramwajów Śląskich S.A. Andrzej Zowada. W ten sposób w 1931 r. uruchomione zostało bezpośrednie połączenie linią tramwajową Katowic z Sosnowcem, co było znacznym ułatwieniem dla pasażerów, którzy do tego czasu musieli przesiadać się z tramwaju do tramwaju, pokonawszy wcześniej pieszo szlak kolejowy.

Dzisiaj linia wybudowana 85 lat temu jest jedną z najnowocześniejszych w sieci Tramwajów Śląskich, dzięki przeprowadzonej w ostatnich latach gruntownej modernizacji. Historia i współczesność przeplatały się w czasie Dnia Otwartego

Zajezdni w Będzinie wielokrotnie. Zwiedzający mogli m.in. zobaczyć wystawę o historii tramwajów w regionie, przyglądać się pracy nowoczesnych urządzeń Warsztatu Zwrotnic, uczestniczyć w pokazach podnoszenia zmodernizowanego wagonu oraz wkolejania wagonu, nauczyć się jeździć tramwajem pod okiem instruktora czy obejrzeć pokaz umiejętności motorniczych. – Mój syn przeżył tu chyba przygodę życia. Jest zafascynowany tramwajami, wchodził do każdego pojazdu i siadał za pulpitem – mówiła pani Agnieszka, a wtórował jej pan Grzegorz: – Tyle ciekawych rzeczy się dziś dowiedziałem, ale najbardziej zapamiętam ten moment, gdy ruszałem tramwajem. Niesamowite uczucie, gdy robi się po raz pierwszy coś, o czym marzyło się od dziecka.

Największą widowńnię zgromadził pokaz akcji ratunkowej. – Zainscenizowaliśmy wypadek, w którym doszło do zderzenia tramwaju z samochodem osobowym. Ranni pasażerowie auta nie byli w sta-

nie sami się z niego wydostać, nieprzytomny był też motorniczy. Cała akcja była szczegółowo relacjonowana przez kierującego akcją ratunkową – mówi kierownik Rejonu nr 1 w Będzinie Dariusz Kuźba. Akcja wymagała koordynacji działań Straży Pożarnej, Pogotowia Ratunkowego oraz służb tramwajowych. W finale wrak samochodu zapłonął, a strażacy przeprowadzili pokazową akcję gaśniczą. – Przyjechaliśmy spod Zawiercia, bo znajomi nas zachęcili. Nie sądziłem, że będzie tu tyle atrakcji, nie tylko tramwajowych. A ta akcja ratunkowa, to już mistrzostwo, aż mi ciarki przeszły po plecach – mówił Pan Zenon, jednocześnie robiąc kolejne zdjęcia. – To był niezwykle widowiskowy pokaz, ale miał też swój walor edukacyjny. Chodziło o to, by uzmysłowić ludziom, jakie mogą być skutki nieostrożności za kierownicą, że samochód w starciu z tramwajem nie ma szans oraz jak skomplikowana może być akcja ratunkowa i jak wielu ludzi bierze w niej udział – podkreśla kierownik Kuźba.

W trakcie oficjalnego otwarcia imprezy ogłoszono wyniki konkursu fotograficznego i modelarskiego, a laureatom wręczono nagrody. Puchary i medale trafiły też w ręce zawodników rywalizujących w turnieju piłki nożnej i siatkówki plażowej, rozgrywanych od rana na obiekcie będzińskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji. Nie zabrakło też muzyki. Na scenie zaprezentowały się zespoły: Big Będzin Band, Szansa, Fajters i Abba Cover. Był występ i warsztaty tańca z formacją Black&White oraz – po zmroku – spektakl Teatru Ognia Osculum Ignis. – Warto było zostać do samego końca, by zobaczyć, co ci młodzi ludzie wyprawiali z ogniem, a przeboje Abby nawet mnie poderwały do tańca – podkreślała rodowita będzinianka pani Basia. W strefie dziecięcej cała masa atrakcji przyciągnęła tłumy najmłodszych, a rodzice mogli skorzystać z symulatora dachowania i dzięki alko gogłom przekonać się, jak zachowuje się organizm nietrzeźwego kierowcy. Trudno oddać atmosferę i opisać wszystko, co przez ponad 10 godzin wydarzyło się w będzińskiej zajezdni. W części oddają ją zdjęcia z imprezy, które zobaczyć można na stronie www.tramwajeslaskie.eu.

Dzień Otwarty Zajezdni w Będzinie przeszedł do historii. Wszystkich pasażerów i czytelników Silesia Tram News już dziś zapraszamy na kolejną imprezę z cyklu Dni Otwartych. We wrześniu 2017 roku, tradycyjnie w ramach Europejskiego Tygodnia Zrównoważonego Transportu, swoje bramy szeroko otworzy zajezdnia Rejonu nr 4 w Gliwicach.

Muzyczny tramwaj zainaugurował Studencki Festiwal Nauki

Dźwięki gitary, akordeonu i kobiecego głosu towarzyszyły we wtorek 11.10.2016 r. pasażerom tramwaju linii nr 20. W ten sposób studenci zainaugurowali Śląski Studencki Festiwal Nauki, który odbywał się już po raz dwunasty.

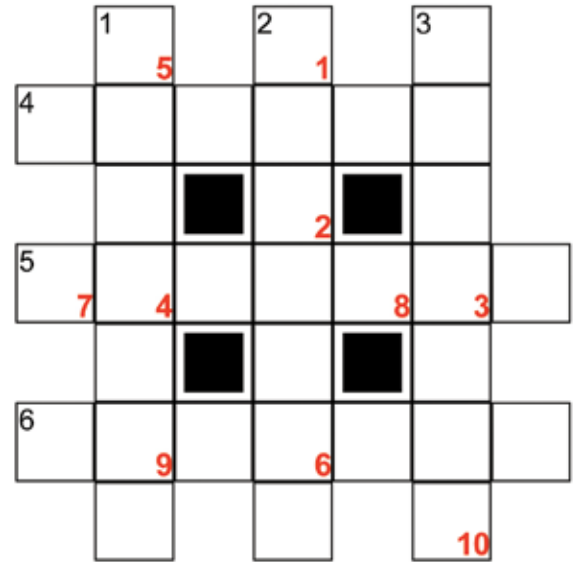
Przez blisko 4 godziny, w wagonie linii nr 20 kursującej między katowickimi Szopienicami a chorzowskim Rynkiem, troje młodych ludzi umilało czas pasażerom grając i śpiewając. Wokalistka Dagmara Dorda, gitarzysta Michał Kasztura i akordeonista Jakub Wałuś to studenci cieszyńskiego Wydziału Artystycznego Uniwersytetu Śląskiego, którzy występem w tramwaju zainaugurowali 12. Śląski Studencki Festiwal Nauki. Młodzi muzycy grali zarówno znane utwory popularnych wykonawców, we własnych aranżacjach, jak i piosenki autorskie, skomponowane przez Michała Kaszturę do słów Dagmary Dordy lub wierszy polskich poetów. – Reakcje pasażerów

były bardzo pozytywne. Bili brawo, nagrywali ten występ telefonami komórkowymi, robili zdjęcia i komplementowali młodych artystów. Wielu też zainteresowało się samym festiwalem nauki, a to

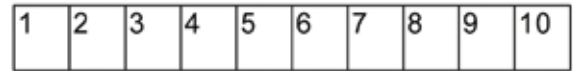
dla Samorządu Studenckiego było równie istotne jak pochwalenie się utalentowanymi studentami Wydziału Artystycznego – mówi rzecznik Tramwajów Śląskich S.A. Andrzej Zowada.

Logogryf dla dzieci

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 10 utworzą rozwiązanie

Wśród najmłodszych czytelników, którzy nadesłały prawidłowe rozwiązania do 15 listopada na adres wydawcy rozlosujemy maskotkę ufundowaną przez Tramwaje Śląskie S.A. W tym miesiącu nagrodę wylosował Krzysztof Srokosz ze Świętochłowic. Gratulujemy!

Krzyżówka panoramiczna

▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼
Marilyn, słynna aktorka		Szmer morza		Bucha z kotła		Cofanie się w rozwoju		Bufet	
"Hamulec ręczny" statku		Kwatera studenta		Amator szatana		Była księżną Walii		... jazdy tramwajów	
▶ Prymitywny ul						▶ Okrycie na konia			
						▶ Imię Nowe-rłego			
						▶ Nora			
Lada sklepowa									▶ Kaustyczna albo żrąca
▶ Waluta Korei Pd.									
Sukienka (pot.)			▶ Mały koń		▶ Załącznik do pisma				
					▶ Produkt ze śmietany				
▶ Dokłada opału do kotła		▶ Namiot Mongola					▶ Toksyna żmii		
						▶ Ujemna cecha charakteru			

Litery w kolorowym rzędzie utworzą rozwiązanie

Wśród czytelników, którzy nadesłały prawidłowe rozwiązania do 15 listopada na adres wydawcy rozlosujemy nagrody rzeczowe. W tym miesiącu nagrodę w postaci Power banku wygrała Gabriela Klamer z Katowic. Gratulujemy!

Adres redakcji: Agencja Mediów Lokalnych mediaL, ul. Katowicka 105, 41-500 Chorzów. Rozwiązania można przysłać pocztą tradycyjną, pocztą elektroniczną (na adres: biuro@agencjamedial.pl) lub dostarczać je osobiście. Uwaga: oprócz adresu nadawcy należy podać numer telefonu kontaktowego.